

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO ĮSAKymo „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2016 M. GRUODŽIO 2 D. ĮSAKymo NR. D1-848
„DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 1.06.01:2016 „STATYBOS DARBAI.
STATINIO STATYBOS PRIEŽIŪRA“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO POVEIKIO KONKURENCIJAI VERTINIMAS**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. D1-848 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – įsakymo projektas).

Pagal šiuo metu galiojantį reglamentavimą, vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ patvirtinimo“ (toliau - STR 1.06.01:2016)¹, 4 priedo Statybos darbų žurnalo pildymo tvarkos aprašo 1¹ punktu, statytojai (užsakovai) gali pasirinkti, kokį statybos darbų žurnalą naudoti – ar popierinį, ar elektroninį.

Įsakymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai statyba finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, statytojai (užsakovai) privalomai naudotų tik elektroninį statybos darbų žurnalą statant naujus ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, rekonstruojant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, griauinant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atliekant ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kapitalinį remontą, atnaujinant (modernizuojant) pastatus, o nuo 2023 m. gegužės 1 d. bet kokiomis lėšomis statant naujus ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, rekonstruojant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, griauinant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atliekant ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kapitalinį remontą, atnaujinant (modernizuojant) pastatus statytojai (užsakovai) privalės naudoti elektroninį statybos darbų žurnalą. Elektroninio statybos darbų žurnalo naudojimas neprivalomas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose ir valstybės sienos apsaugos objektuose statant naujus ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, rekonstruojant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, griauinant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atliekant ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kapitalinį remontą, atnaujinant (modernizuojant) pastatus.

Problema

Įsakymo projektu sprendžiama popierinio statybos darbų žurnalo naudojimo problema, kai statyba finansuojama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis.

Priežastys, dėl kurių rengiamas įsakymo projektas: naudojant popierinį statybos darbų žurnalą yra žymiai sudėtingesnis efektyvaus statybos procesų valdymo užtikrinimas, statybos proceso priežiūros, patikros, skaidrumo, greito, efektyvaus ir patikimo duomenų prieinamumo institucijoms užtikrinimas, neskatinama statybos sektoriaus pažanga, statybos procesų skaitmeninimas. Popieriniame statybos darbų žurnale pateiktus duomenis ir informaciją sudėtinga analizuoti, panaudoti statinio gyvavimo ciklo etapuose (planavimas, projektavimas, statyba, naudojimas), vertinti kitais aspektais.

Problema apima praktiškai visą statybos sektorių ir jos sprendimas aktualus tiek užsakovams, statybos rangovams, tiek institucijoms, dalyvaujančioms statybos, jos kontrolės, statinio naudojimo procese.

¹ Nuoroda Teisės aktų registre: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/3ecef840bae411e688d0ed775a2e782a/asr>

Problemoms spręsti būtinas STR 1.06.01:2016 pakeitimas, susijęs su elektroninio statybos darbų žurnalo naudojimu, kad būtų efektyvinamas statybos procesų valdymas, priežiūra, patikra, būtų užtikrinamas duomenų ir veiklos skaidrumas, greitas, efektyvus ir patikimas duomenų prieinamumas institucijoms, skatinama statybos sektoriaus pažanga, statybos procesų skaitmeniniam, efektyviam statybos darbų žurnale pateiktų duomenų analizės, panaudojimo galimybės.

Nesprendžiant problemų, kylančių dėl popierinio statybos darbų žurnalo naudojimo stagnuotų ar net mažėtų statybos procesų valdymo efektyvumas, rangovinių organizacijų veiklos, institucijų veiklos skaidrumas, nebūtų užtikrinama efektyvi statybos proceso priežiūra, patikra, greitas, efektyvus ir patikimas duomenų prieinamumas statytojams, rangovams, institucijoms, ir toliau išliktų palankesnės sąlygos egzistuoti šešėliui statybos sektoriuje.

Isakymo projekto tikslas

Isakymo projektu siekiama efektyvinti su statybos žurnalo pildymu, naudojimu, saugojimu sietinas veiklas, mažinti šešėlį statybos sektoriuje.

Isakymo projekto poveikio konkurencijai vertinimas

Isakymo projektu nustatytas elektroninio statybos darbų žurnalo pildymo privalomumas statant naujus ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, rekonstruojant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, griauinant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atliekant ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kapitalinį remontą, atnaujinant (modernizuojant) pastatus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas) lėšomis, valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis, o nuo 2023 m. gegužės 1 d. bet kokiomis lėšomis statant naujus ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, rekonstruojant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, griauinant ypatinguosius ir neypatinguosius statinius, atliekant ypatingųjų ir neypatingųjų statinių kapitalinį remontą, atnaujinant (modernizuojant) pastatus nei tiesiogiai nei netiesiogiai nepaveiktų ūkio subjektų įėjimo į rinką galimybės, nes dabartiniu metu rinkoje elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugą teikiančiam subjektui ar naujiems minėtą paslaugą teiksiantiems subjektams nesuteikiama išimtinė ar specialioji teisė vykdyti minėtą veiklą, nenustatoma licencijavimo, leidimų ar kitokia teisės verstis minėta veikla įgijimo tvarka, nenustatomas fiksuotas ūkio subjektų, galinčių verstis minėta veika, skaičius.

Kadangi isakymo projekto 2.1 papunktyje nurodyta, kad isakymas, išskyrus 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5 papunkčius, įsigalioja 2022 m. rugsėjo 1 d., o Aplinkos ministerijos žiniomis šiuo metu rinkoje yra tik vienas elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugas teikiantis subjektas ir elektroninį statybos darbų žurnalą savo reikmėms yra pasirengusi valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija, todėl norint sudaryti sąlygas šių paslaugų rinkai išsivystyti ir nustatyti konkurencingas sąlygas atitinkančias paslaugas ir galimybę atsirasti daugiau paslaugų tiekėjų, isakymo projektas buvo teikiamas pakartotiniam derinimui, pristatymui, taip sudarant sąlygas naujiems ūkio subjektams pasirengti minėtos paslaugos teikimo vykdymui, todėl toks sprendimas, manytina, neriboja elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugos teikėjų galimybės konkuruoti.

Elektroninio statybos darbų žurnalo pildymo privalomumas, manytina, skatintų ūkio subjektus veiksmingai konkuruoti. Norint teikti elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugą nereikia ypatingų specifinių žinių, didelių investicijų.

Alternatyvų įvertinimas ir tinkamiausios parinkimas

Kadangi, mūsų žiniomis, dabartiniu metu rinkoje yra tik vienas elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugas teikiantis subjektas, manome, privalomas elektroninio statybos darbų žurnalo pildymas turėtų paskatinti naujų šios paslaugos teikėjų atsiradimą rinkoje. Jei dėl tam tikrų aplinkybių rinkos savireguliacijos mechanizmai taptų neveiksmingi, manytina, kad alternatyva rinkoje teikiamai paslaugai galėtų būti elektroninio statybos darbų žurnalo funkcijos numatymas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“, kurią administruoja Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija. Tačiau dėl ribotų valstybės

finansinių išteklių, skiriamų „Infostatyba“ vystymui ir priežiūrai, ribotų žmogiškųjų išteklių, didelio kiekio įvairių biurokratinių procedūrų administruojant minėtą informacinę sistemą, manytina, kad valstybės institucijos turėtų koncentruotis į pagal kompetenciją nustatytą tiesioginę veiklą, o statybos darbų žurnalo paslaugos teikimą racionaliausia patikėti efektyviai veikiantiems rinkos dalyviams, nesudarant barjerų naujiems elektroninio statybos darbų žurnalo paslaugų tiekėjams įeiti į rinką, išvengiant neigiamo poveikio konkurencijai ar darant jai minimalų neigiamą poveikį.